

Motion

1977/78:518

av Birgitta Johansson m. fl.
om val av nämndemän

I varje domsaga (tingsrätts domkrets) skall finnas nämndemän till det antal som hovrätten efter tingsrättens hörande bestämmer. Nämndemän utses genom val, vilka förrättas av kommunfullmäktige, som alltså härvid fungerar som valkorporation. Valet skall vara proportionellt, om det begärs av minst så många av kommunfullmäktige som motsvarar det tal vilket erhålls då samtliga väljandes antal delas med det antal nämndemän valet avser ökat med 1. Enligt 1 kap. 4 § 3 st. rättegångsbalken skall tjänstgöringen fördelas mellan nämndemännen av tingsrätten, som därvid skall samråda med nämndemännen. Regler om att nämndemannakårens politiska proportionalitet skall bibehållas vid indelning i grupper för tjänstgöring på vissa tider eller vid vissa avdelningar av tingsrätten saknas.

Praxis vid tingsrätten vad avser nämndens sammansättning är med avseende på nämndemännens politiska hemvist att söka återspegla den politiska situationen i stort i kommunfullmäktige.

I samband med att möjligheten till proportionella val av nämndemän infördes 1976 uttalade föredragande statsrådet följande:

Det får liksom hittills ankomma på domstolarna att sörja för att rätten har en så allsidig sammansättning som omständigheterna medger. Har man rätten i kommunfullmäktige att kräva proportionellt val måste detsamma gälla när tjänstgöringen delas upp bland nämndemännen.

Den praxis som nu råder kan inte anses vara riktig, utan även tjänstgöringen i rätten bör delas upp genom politisk proportionalitet.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar hos regeringen anhålla om förslag till sådant tillägg till rättegångsbalken som anger att val till nämndemän i avdelningar m. m. skall vara proportionella.

Stockholm den 20 januari 1978

BIRGITTA JOHANSSON (s)

ARNE BLOMKVIST (s)

PAUL JANSSON (s)

SVEN-GÖSTA SIGNELL (s)